

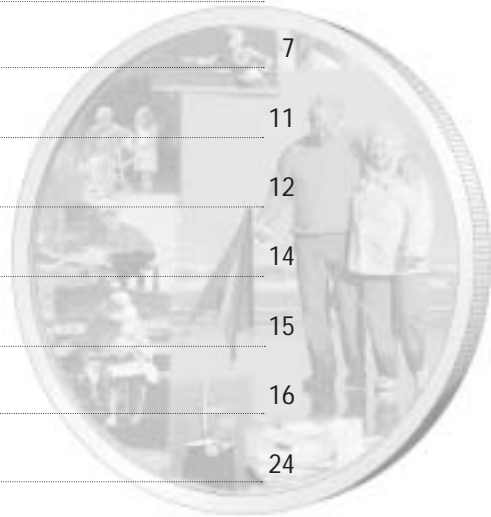
Försäkringsbranschens Pensionskassa

Årsredovisning 2002

Innehållsförteckning *Sid.*

VD-kommentar	2
Försäkringsrörelsen	3
Finansförvaltning	5
Förvaltningsberättelse	7
Resultaträkning	11
Balansräkning	12
Resultatanalys	14
Redovisningsprinciper	15
Noter	16
Revisionsberättelse	24
E-postadresser	25

VD-KOMMENTAR 2002

Efter två år av recession i följd trodde många, att 2002 skulle bli ett återhämtningens år. Så blev inte fallet. År 2002 blev det i särklass sämsta året under efterkrigstiden. Världsindex för aktier föll med drygt 20% mätt i USD. För en svensk investerare föll därmed världsindex med hela 34%, eftersom dollarn sjönk i förhållande till svenska kronan med hela 15% under 2002. Återigen blev den faktiska konjunkturutvecklingen väsentligt sämre än vad ekonomiska experter och bedömare förväntat sig.

De stora ekonomiska blocken USA, Europa och Japan befinner sig nu samtidigt i lågkonjunktur, vilket är unikt historiskt sett. Arbetslösheten har markant ökat i flera stora industriländer och fortsätter att öka. I februari 2003 minskade antalet sysselsatta i USA med hela 308 000 personer. Arbetslösheten i Tyskland uppgår nu till ca 10,5% av labour force. Även i Sverige ökar arbetslösheten, trots arbetsmarknadspolitiska insatser.

Hoppet står nu till att en ekonomisk vändning sker någon gång under 2003. Självva osäkerheten i sig är dock tillväxthämmande. Investeringsviljan är låg och räntorna pressas ner. I Japan kan man t.ex. inte komma lägre ned, då räntan ligger på noll. Där återstår sannolikt endast devalvering av yenen för att stimulera tillväxten. Osäkerhet om framtiden är en av den ekonomiska tillväxtens värsta fiender. Företagsskandaler och värdefall har ytterligare urholkat förtroendet för de finansiella marknaderna och aktiemarknaden. Kriget mot terrorism och Irakkriget skapar stor ekonomisk olust och paralyser. De ekonomiska och finansiella förutsättningarna kan, med andra ord, bli ännu sämre innan de kan bli bättre.

Trots betydande ekonomisk tillbakagång, visade sig FPKs kapitalplaceringar och diversifieringsstrategi vara robust mot den ekonomiska utvecklingen. FPKs kapitalplaceringspolicy har visat sig vara ett bra strategiskt verktyg. Den totala värde-minskningen stannade vid 3,9%.

Det negativa resultatet beror på aktieportföljens utveckling. Den tappade 38% i värde under året. Styrelsen har under året sagt upp avtalen med portföljförvaltare, som inte ansetts hålla måttet. Formerna för arvodering har också setts över i riktning mot mer prestationsrelaterad ersättning. Mot strömmen gick obligationer och fastigheter. Fastigheternas totalavkastning uppgår till 5,6% för året. Den räntebärande portföljen visade en avkastning på hela 10,2%.

I jämförelse med försäkringsbranschen har FPK klarat sig bra under 2002.

För att stärka kassans soliditet har styrelsen dessutom för år 2003 beslutat att slopa alla premierabatter.

Strategi och analys prövas fortlöpande i styrelsen och dess placeringskommitté. Under verksamhetsåret har uppföljningar gjorts av tidigare ALM, Asset Liability Management, studier avseende risk och portföljdifferentiering.

Vidare har internrevisioner genomförts avseende riskanalys och interninformation och intern kontroll i enlighet med Finansinspektionens allmänna råd, FFFS 2000:3.

Outsourcingen av FPK har nu verkat under 2,5 år och erfarenheterna är hittills goda. Genom gott samarbete och en positiv ansats mellan FPK och konsultbolaget att gemensamt lösa problem, har flera under året löpande administrativa problem kunnat lösas.

Förändringen av FPKs verksamhet genomfördes för att möta en systemförändring på tjänstepensionsområdet. Utvecklingen har emellertid stannat upp på grund av den ekonomiska stagnationen och den allmänna börsnedgången.

Av samma skäl har parterna på arbetsmarknaden för närvarande kört fast i förhandlingarna.

Riksdagen beslutade i december 1999 om ändringar i lagen om årsredovisning. Ändringarna innebär att också understödsföreningar blev skyldiga att tillämpa de nya bestämmelserna för årsredovisningar från och med den 1 januari 2001. Under 2001 gjordes därför ett omfattande arbete att anpassa de nya redovisningsreglerna. I årets redovisning finns jämförelsetal för år 2001 enligt de rubricerings- och värderingsregler, som lagen föreskriver. De tidigare redovisade resultaten t.o.m. år 2000 var därför annorlunda. Mellanskillnaden redovisades i bokslutet för 2001, som en justeringspost i överskotts-fonden. Denna justering märks också i redovisningen av flerårsöversikterna.

En god framtida utveckling för kassan beror till stor del på om den allmänna ekonomiska konjunkturen stärks och om tillväxten i samhället utvecklas väl. Tyvärr ser inte förutsättningarna för år 2003 särskilt bra ut. Ett Irakkrig med USA och Storbritannien inblandade, en lågkonjunktur med ökande arbetslöshet i världens industriländer ger för närvarande inga bra förutsättningar för stabilitet och tillväxt.

Jag hoppas emellertid på att 2003 blir ett betydligt bättre år än 2002 och 2001, men vägen tillbaka till 90-talets tillväxt är sannolikt lång och mödosam.

Avslutningsvis vill jag framföra mitt och styrelsens tack till FPK Konsult och dess personal för gott samarbete under det gångna året.

Stockholm i april 2003

Rune Åström
VD för FPK

FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

ALLMÄNT OM 2002

Det nu gällande pensionsavtalet, som ursprungligen kom till 1996, prolongerades att gälla även för 2002.

Under året införde FPK ny beräkningsränta för att beräkna premiereserven. Ränteantagandet har höjts från 2,6% till 3,1% efter skatt. Dessa förändringar har medfört att premiereserven per ultimo 2002 är ca 300 mkr lägre än vad som skulle varit fallet med oförändrat ränteantagande.

BESTÅNDSUTVECKLING UNDER ÅRET

Den 31 december 2002 var till kassan anslutna 118 (114) företag (passiva medlemmar) och det sammanlagda antalet försäkrade (aktiva medlemmar) utgjorde 18 395 (17 223) fördelade på följande sätt (inom parentes anges föregående års siffror).

	Män		Kvinnor		Summa	
Försäkrade	3 675	(3 229)	3 561	(3 063)	7 236	(6 292)
Sjukpensionsberättigade	180	(171)	283	(256)	463	(425)
Fribrevsinnehavare	4 243	(4 181)	3 082	(3 009)	7 325	(7 190)
Ålderspensionärer	1 764	(1 749)	1 607	(1 567)	3 371	(3 316)
			Summa:		18 395	(17 223)

Av familjepensionärerna (dessa är ej aktiva medlemmar) var 742 (716) änkor och 42 (41) barn samt 78 (71) änklingar.

GRUNDBUNDEN FÖRSÄKRING

För ålders- och kollektiv familjepension har avgiftsgrunderna ändrats till följd av att ny dödlighet och nytt ränteantagande tillämpats. De nya antagandena leder till ökade premier. Denna premieökning har dock kompenseras av att premierabatten under året varit 30%. För år 2003 kommer ingen premierabatt att lämnas.

Premiereserven för fribrev räknades den 1 januari 2002 upp med 3,02%.

FTP K I FPK

För de FTPK-försäkringar som tecknats i FPK sedan 1992 räknades fribreven upp med 3,5%. Härigenom uppgick värdeökningen, inklusive grundränta, på detta sparande till cirka 6,5% under året. Värt att notera, är att denna återbäring är tilldelad, vilket innebär att den är garanterad för den försäkrade. Den genomsnittliga återbäringen på FTPK i FPK har – jämfört med de alternativ som finnes – under den senaste femårsperioden uppgått till drygt 9,3%.

VÄRDESÄKRINGSMEDEL

Under året har 16,7 mkr tagits ut som värdesäkringsavgift och tillförts värdesäkringsfonden. Ur fonden har tagits ut 9,1 mkr och avsatts till premiereserv i enlighet med FTP-planens kap 3 § 4. I värdesäkringsfonden fanns vid årets slut 14,8 mkr.

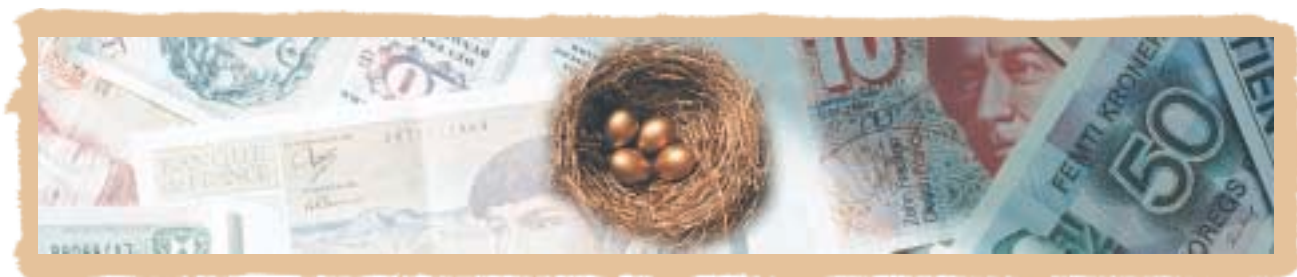
RISKFÖRSÄKRING

Avgiften för kollektiv riskförsäkring utgör 1,5% på lönedelar upp till 7,5 basbelopp och 7,5% på lönedelar däröver. Rabatten på kollektiv riskförsäkring har under år 2002 varit 20%, varför debitering skett med 1,2 resp. 6,0%. Bruttoavgiften uppgick till totalt 86 miljoner kronor. Netto debiterades 69 miljoner kronor och rabatten – 17 miljoner kronor – belastade överskottsfonden. För år 2003 ges ingen rabatt.

PENSIONSUTBETALNINGAR

Varje år sker ett stort antal pensionsutbetalningar från FPK. Under 2002 utbetalades 318 (296) miljoner kronor.

Finansförvaltningen är en viktig del av försäkringsrörelsen. Vid beräkning av FPK:s avgifter förutsättes bland annat en viss avkastning på de inbetalade medlen. För FPK, som representerar det mest långsiktiga sparandet i Sverige, är en genomtänkt och stabil tillgångsportfölj synnerligen väsentlig för att kunna värdesäkra framtida och utgående pensioner.

FPK tillämpar fr.o.m. november 1997 samma placeringsregler som livförsäkringsbolagen.

TOTALAVKASTNING

Kapitalförvaltningen visade ett negativt resultat för 2002. Den totala kapitalavkastningen, inklusive orealiserade värdeförändringar, uppgick till -3,9 (-0,8)% eller -252 (-52) mkr. FPK:s totalavkastning var 5,8 procentenheter bättre än genomsnittet för livförsäkringsbolagen, som var -9,7% för 2002. Värdeförändringen var -462 (-232) mkr och speglar den negativa utvecklingen på världens aktiebörser.

RÄNTEBÄRANDE PLACERINGAR

Andelen räntebärande placeringar i FPK:s portfölj har under året ökat. Ultimo 2002 var andelen 63,9%, en ökning från 53,1% vid föregående årsskifte. Ökningen förklaras dels av ökade nettoplaceringar dels att marknadsnoterade aktiers relativa andel har minskat på grund av fallande börskurser. Durationen var 6,7 (7,0) år och ränterisken (dvs värdeförändringen om marknadsräntorna förändras med en procentenhet) var 112 (103) mkr.

Totalavkastningen för de räntebärande placeringarna uppgick till 10,2 (3,8)%.

De räntebärande portföljerna omfattar svenska korta räntebärande placeringar och svenska långa räntebärande placeringar. Med lång placering avses en placering längre än ett år. Med kort placering avses en placering kortare än ett år.

FPK:s obligationsportfölj utgörs till i stort sett 100% av obligationer garanterade av svenska staten.

MARKNADSNOTERADE AKTIER/KONVERTIBLER

Aktieportföljen utgjorde vid årsskiftet 17,4 (26,7)% av de totala tillgångarna. Av dessa utgjorde 59,4 (68,6)% utländska aktier och 21,4 (24,2)% svenska aktier.

Totalavkastningen i den svenska aktieportföljen uppgick till -44,7 (-22,9)% och i den utländska aktieportföljen till -35,7 (-7,7)%. Direktavkastningen i den svenska och utländska aktieportföljen uppgick till 2,5 (3,1)% respektive 1,7 (1,2)%.

FPK:s portfölj av marknadsnoterade aktier/konvertibler har i storlek minskat med 676 mkr. Minskningen är framför allt en följd av negativ värdeförändring.

Totalavkastningen för portföljen av marknadsnoterade aktier/konvertibler var -37,9 (-12,0)%.

FASTIGHETSBESTÅND

Samtliga av FPK:s fastigheter är centralt belägna i Stockholms innerstad.

Fastigheternas hyresintäkter uppgick till 76,5 (80,9) mkr och driftsöverskottet blev 33,0 (43,1) mkr.

Älgen 13, Valhallavägen 104–106, Östermalm, Stockholm.

Under året har fastigheterna Forellen 15, Laxöringen 3 och Laxöringen 16 avyttrats för 217 mkr.

Realisationsvinsten mätt i relation till anskaffningsvärdet uppgick till 55 mkr.

Vakansgraden för lokaler uppgick per den 31 december 2002 till 2,7 (0,8)%.

Värdeökningen under 2002 förklaras av att avyttrade fastigheter såldes till ett marknadsvärde som översteg värderingen vid årsskiftet 2001/2002. En viss mindre värdeminskning skedde under 2002 på kvarvarande fastigheter. Denna värdeminskning förklaras av sänkta hyresnivåer i Stockholms innerstad.

Direktavkastningen uppgick till 34,4 (44,0) mkr eller till 4,0 (4,1)%. Totalavkastningen blev positiv och uppgick till 47,9 (38,6) mkr eller till 5,6 (3,6)%. En ökning av direktavkastningskravet med 2 procentenheter skulle innebära en värdenedgång med 229 mkr.

I FPK:s fastigheter genomfördes under året löpande underhålls – och förbättringsarbeten i enlighet med de planer som har utarbetats.

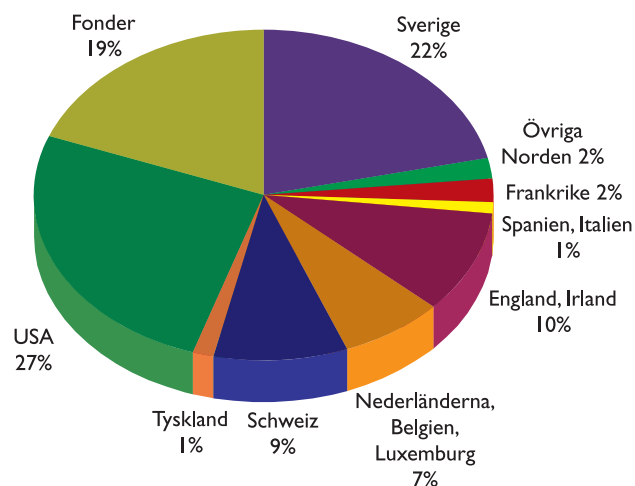
ÖVRIGA INVESTERINGAR

Genom åren har FPK valt att placera en mindre del av de totala tillgångarna i onoterade innehav. I avkastningstablan redovisas dessa till bokfört värde.

När dessa investeringar blir marknadsnoterade har det ofta visat sig att det finns betydande övervärden i dessa tillgångar.

Årets totalavkastning blev 3,2 (39,0) mkr eller 1,4 (23,1)%.

Aktieinnehav, noterade aktier, 2002-12-31

INFORMATION OM VERKSAMHETEN

FPK erbjuder tjänstepensionsförsäkringar i enlighet med FTP-planen, ett kollektivavtal mellan Försäkringsbranschens Arbetsgivareorganisation (FAO), Försäkrings-tjänstemannaförbundet (FTF) och JUSEK.

Under år 2002 har kassan tillämpat ett högre räntean- tagande än under år 2001. Räntean- tagandet var 3,1% efter skatt (2,6% för år 2001). Därmed kan kassan lättare möta skuld- täckningskraven.

FPK har fyra dotterbolag: AB Bergasken, HB Ferken I, KB Bergasken och Fastighetsbolaget Älgen 13 HB. AB Bergasken är ett helägt dotterbolag. AB Bergasken är bolagsman tillsammans med FPK i handelsbolagen respektive kommanditbolaget, vilka är ägare till totalt fyra fastigheter.

Under året har fastigheterna Forellen 15, Laxöringen 3 och Laxöringen 16 avyttrats för 217 mkr.

RESULTAT OCH STÄLLNING

Premieinkomsten 2002 var 395 mkr i moderbolaget netto efter avdrag för rabatter varav 44 mkr var engångspremier. Motsvarande siffror för 2001 var 280 mkr resp 47 mkr.

Kapitalavkastningen var -41 mkr (232 mkr), vartill kommer realiserade nettoförluster på -211 mkr (-281 mkr).

Under 2002 utbetalade FPK sammanlagt 304 mkr (295 mkr) till kassans pensionärer i form av ålderspensioner, efterlevandepensioner etc.

Driftskostnaderna (exklusive kapitalförvaltningskostnader) 2002 uppgick till 19,5 mkr (19,6 mkr).

FPK har 2002 tillämpat s.k. premierabatt på 30% samt rabatt på kollektiv riskförsäkring på 20%.

FPK:s kollektiva konsolideringsgrad var per ultimo 2002 97% (101%).

Resultatet för 2002 blev -123 mkr (-1 510 mkr). Det negativa resultatet är framförallt en effekt av den ogynnsamma börsutvecklingen på världens aktiebörser. Av resultatet för 2001 avser 1200 mkr effekt av nya ränte- och dödlighetsantaganden.

FLERÅRSÖVERSIKT

	2002	2001	2000	1999*
Resultat, mkr				
Premieinkomst **	302	253	248	201
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	-41	232	642	420
Orealiserade vinster/förluster	-211	-281	-63	15
Försäkringsersättning	-318	-310	-300	-280
Försäkringsrörelsens tekniska resultat ***	-72	-1 458	345	164
Årets resultat	-123	-1 510	316	174
Ekonomisk ställning, mkr				
Balansomslutning	6 269	6 621	6 813	5 694
Byggnader och mark	591	770	864	664
Aktier och andelar i koncernföretag	327	348	349	277
Aktier och andelar i övrigt	1 322	1 966	2 047	1 266
Obligationer och andra räntebärande papper	3 711	3 315	2 908	2 797
Eget kapital	564	790	2 151	1 280
Försäkringstekniska avsättningar	5 669	5 777	4 619	4 353
Konsolideringskapital	564	790	2 151	1 903
Nyckeltal				
Direktavkastning, %	3,3	2,7	3,3	3,8
Totalavkastning, %	-3,9	-0,8	8,7	12,8
Förvaltningskostnadsprocent, % ****	0,31	0,29	0,18	0,16
Kollektiv konsolideringsgrad, %	97	101	133	130

* Uppgifterna avseende 1999 har inte räknats om utan redovisas enligt de tidigare redovisningsprinciperna. Samtliga belopp avser moderbolaget. Uppgifterna beträffande moderbolaget och koncernen stämmer i allt väsentligt förutom att aktier och andelar i koncernföretag omklassificeras till byggnader och mark.

** Premieinkomst efter avdrag för fribrevsuppräkring.

*** 2002 års negativa resultat beror på den negativa börsutvecklingen i världen. Tillämpningen av det högre räntean- tagandet har dock påverkat resultatet i positiv riktning. Det negativa resultatet för år 2001 är framför allt hänförligt till nya ränte- och dödlighetsantaganden.

**** Förvaltningskostnaderna har i absoluta tal minskat jämfört med 2001. Kostnadsprocenten har dock ökat som en följd av att balansomslutningen har minskat.

VÄSENTLIGA HÄNDELSE UNDER ÅRET OCH EFTER DESS SLUT

FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

Antalet medlemmar har under året ökat och uppgick vid årets slut till 18 395 (17 223) personer (aktiva medlemmar) och 118 (114) företag (passiva medlemmar). Därutöver utbetalas pensioner till 862 (828) mottagare som är efterlevande till avlidna aktiva medlemmar.

Den löpande avgiftsinkomsten uppgick till 275 (206) mkr och engångsavgifter till 44 (47) mkr. År 2002 lämnades en premierabatt på 30%.

Den kollektiva riskavgiften uppgick till 83 (75) mkr och är differentierad avseende lönedel under respektive över 7,5 basbelopp. År 2002 lämnades en avgiftsrabatt på 20 (20)%.

För att stärka kassans ställning lämnas ej premierabatt eller rabatt på kollektiv riskförsäkring för år 2003.

I enlighet med överenskommelsen mellan FAO och FTF, har värdesäkringsavgift avseende 2002 tagits ut. Avgiften uppgick till 17 mkr.

Försäkringsteknisk utredning vid 2002 års utgång har företagits och utvisar följande ställning:

Premiereserven	5 547 614 Kkr	(5 658 909 Kkr)
Eget kapital	563 841 Kkr	(790 432 Kkr)

Enligt föreningens stadgar består försäkringsfonden av premiereserven jämte 5% förstärkning därav. Premiereserven tillsammans med beslutade pensionstillägg för 2003 83 191 kkr och löneskatt 38 131 kkr avseende sjukräntor, totalt 5 668 936 kkr redovisas i balansräkningen inom försäkringstekniska avsättningar. Överskottsfonden, värdesäkringsfonden samt 5% av premiereserven (säkerhetstillägg) redovisas inom eget kapital.

Kapitalvärdet av de från och med 2003 gällande pensionstilläggen har beräknats enligt FPK:s premiereservgrunder och uppgår till 831 907 (817 250) kkr.

Under verksamhetsåret har ett högre ränteantagande tillämpats.

Som framgår av förvaltningsberättelsen är beräkningsräntan för år 2002 3,1% efter skatt (2,6% för år 2001).

Med det nya ränteantagandet blev de föräkringstekniska avsättningarna ca: 300 mkr lägre än med det gamla ränteantagandet.

Under året var kassans totalavkastning -3,9%. Detta har medfört att den kollektiva konsolideringsgraden har sjunkit från 101% till 97%.

KAPITALFÖRVALTNINGEN

Vid utgången av år 2002 var 64 (53)% av FPK:s placeringstillgångar till marknadsvärde placerade i räntebärande tillgångar, 17 (26)% i marknadsnoterade aktier/konvertibler, 15 (17)% i fastigheter och knappt 4 (3)% i övriga investeringar.

Bokförda värdet d.v.s. marknadsvärdet, respektive anskaffningsvärdet för de räntebärande tillgångarna uppgick till 3 966 (3 496) respektive 3 671 (3 423) mkr. Avkastningen uppgick till 10,2 (3,8)%.

Marknadsnoterade aktier/konvertiblers bokförda värde, marknadsvärde, respektive anskaffningsvärde uppgick till 1 081 (1 757) mkr respektive 1 511 (1 760) mkr. Andelen utländska aktier uppgick till 78,1 (73,6)% av aktieportföljens marknadsvärde. Avkastningen uppgick till -37,9 (-12,0)%.

Fastighetsbeståndet har som tidigare år värderats externt. Fastigheternas värde har bedömts med stöd av en kassaflödesanalys. I kassaflödesmetoden görs en nuvärdesberäkning av de framtida betalningsströmmar som en fastighet antas generera.

Fastigheternas bokförda värde d.v.s. marknadsvärde, uppgick till 903 (1 107) mkr. Minskningen i marknadsvärde beror på att fastigheterna Forellen 15, Laxöringen 3 och Laxöringen 16, samtliga belägna på Östermalm, avyttrades under året.

Avkastningen för samtliga fastigheter uppgick till 5,6 (3,6)%.

Den utländska andelen av de totala tillgångarna till marknadsvärde var 17 (21)%.

Totalavkastningen uppgick till -3,9 (-0,8)%.

Kapitalförvaltningskostnaderna, rubricerade som övrigt i tablån nedan, har under år 2002 minskat främst som en följd av den under hösten 2001 avslutade återförsäkringen.

FPK har under 2002 erlagt 49,0 mkr i avkastningsskatt.

Per 2001-12-31 eller under år 2002 har FPK ej innehaft derivatpositioner.

SAMMANFATTNING AV 2002

Kapitalavkastningstablä	Ingående markn.värde	%	Netto placering	Värde förändring	%	Utgående markn.värde	%	Direkt avkastning	%	Total avkastning	%
Räntebärande exkl. direkt lån	3 495 910	53	253 819	216 525	6,0	3 966 254	63,9	150 757	4,2	367 231	10,2 (3,8)
Direkt lån	16 165	0	-3 395	0	0,0	12 770	0,2	410	3,3	410	3,3 (2,4)
Aktier/konv.lån. Markn.not.	1 757 641	27	17 270	-693 534	-39,8	1 081 377	17,4	33 190	1,9	-660 293	-37,9 (-12,0)
Fastigheter	1 106 712	17	-216 963	13 523	1,6	903 272	14,6	34 427	4,0	47 950	5,6 (3,6)
Övriga investeringar	207 922	3	32 044	1 302	0,6	241 268	3,9	1 940	0,8	3 242	1,4 (23,1)
Summa placeringar	6 584 350	100	82 775	-462 184	-7,2	6 204 941	100,0	220 724	3,4	-241 460	-3,8 (-0,5)
Övrigt								-10 235	-0,1	-10 235	-0,1 (-0,3)
Totalt	6 584 350	100	82 775	-462 184	-7,2	6 204 941	100,0	210 489	3,3	-251 695	-3,9 (-0,8)

ORGANISATION

Företagets respektive koncernens struktur

Förutom moderbolaget FPK består koncernen av fyra helägda dotterbolag. HB Ferken I, KB Bergasken, fastighetsbolaget Älgen 13 HB och AB Bergasken. Dessa bolag är ägare till fyra av FPK:s fastigheter.

Fullmäktige

Fullmäktige är FPK:s högsta beslutande organ, enligt lag om understödsföreningar. Ordförande är Gunnar Grenfors.

Styrelse

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter.

Styrelsens ordförande är Lars Rosén, vice ordförande är Ingolf Lundin.

Styrelsen har sammanträtt 7 gånger under året.

Under året har styrelsen tillsatt en placeringskommitté för att inför styrelsemötena förbereda placeringsfrågor.

Verkställande direktör

Kassans verkställande direktör är Rune Åström.

Aktuarie

Mats Arvidsson är aktuarie i kassan.

Personal

Medelantalet anställda har under året utgjort 12 (12) personer. Se vidare not 5.

Revisorer

Olof Cederberg och Göran Abrahamsson är av fullmäktige valda revisorer. Lena Eidmann är förordnad av Finansinspektionen.

FRAMTIDA UTVECKLING

FPK har uppdrag av avtalsparterna att förvalta den pensionsplan som ingår i kollektivavtalet mellan FAO och FTF respektive JUSEK. Detta avtal består till stora delar av förmånsbestämda pensioner. Sedan ett antal år har arbetsgivare och arbetstagarorganisationerna diskuterat en successiv övergång till ett premiebestämt pensionssystem. Effekten av detta skulle naturligtvis bli mycket stora för FPK särskilt med tanke på naturen av våra uppdragsgivares verksamhet. För FPK:s styrelse har detta varit en av de viktigaste skälen till att outsourca administrationen till FPK Konsult AB under år 2000.

Styrelsen har genom outsourcingen säkerställt att FPK även på lång sikt är, på en acceptabel och förutsägbar kostnadsnivå, garanterad tillgång till en fullt fungerande administration både vad avser IT-support och kunnig personal.

KÄNSLIGHETSANALYSER AVSEENDE RISKER

Se även känslighetsanalys av eget kapital vid not 16.

Försäkringsrisker

Kassan försäkrar kollektivavtalade pensionsplaner. Kärnan i verksamheten är tjänstepensionen FTP, som grundas på ett kollektivavtal mellan FAO och de fackliga organisationerna. Försäkringsbeståndet är av sådan art och storlek att det bedöms ha god riskutjämning.

Risker i placeringstillgångarna

Placeringar i olika tillgångsslag innebär alltid risk för värdeminskning. FPK:s placeringstillgångar består av aktier, räntebärande värdepapper, fastigheter och övriga lån. Alla dessa tillgångar är exponerade mot olika former av risker där de centrala riskerna är kredit-, likviditets- och marknadsrisk. FPK har ej utnyttjat derivat i kapitalförvaltningen.

Kreditrisk

Med kreditrisk i finansiella placeringstillgångar avses risken för att motparten helt eller delvis inte fullgör sina betalningsförpliktelser mot bolaget. Den maximala kreditrisken utgörs av det bokförda värdet på tillgången. Kreditriskerna fördelas på följande motparter (räntebärande värdepapper inklusive upplupen ränta):

Emittent	Exponering utan beaktande av statsgarantier	Statsgarantier	Exponering med beaktande av statsgarantier
Svenska staten	3 650 593	3 650 593	0
Nordbanken Kredit	20 836		20 836
Öresundskonsortiet	47 587	47 587	0
Stockholmsleder AB	27 470	27 470	0
Övriga emittenter	4 500		4 500
	3 750 986	3 725 650	25 336

Likviditetsrisk

Likviditetsrisken avser risken för att ett visst instrument inte kan avyttras utan större prispåverkan eller att transaktionen medför stora kostnader. Placeringar skall i huvudsak ske i instrument som har en fungerande andrahandsmarknad. Andelen onoterade innehav uppgår till 241 mkr.

Marknadsrisk

Med marknadsrisk avses risken för att marknadsvärdet ändras till följd av förändringar i räntor, aktiekurser, valutakurser, etc. Marknadsrisken för räntebärande placeringar kan beskrivas genom räntebindningstiderna. Risken ökar ju längre räntebindningstiden är.

Räntebindningstider	År
Svenska staten	6,7
Nordbanken Kredit	0,5
Öresundskonsortiet	5,4
Stockholmsleder AB	10,6
Övriga emittenter	0,5
Genomsnitt	6,7

FPK:s skulder är huvudsakligen i svenska kronor. Då del av placeringstillgångarna är placerade i utlandet innebär det att FPK är exponerade mot valutakursrisk. De utländska placeringstillgångarna har i bokslutet värderats till balansdagens kurs. För placeringstillgångarna uppgick de största nettoexponeringarna i utländsk valuta till följande belopp:

Väsentlig valutaexponering	(uttryckt i kkr)
USD	380 441
EUR	431 355
GBH	116 148
CHF	102 146
Summa	1 030 090

BEHANDLING AV ÅRETS RESULTAT

Årets underskott, 122 640 841 kr, avräknas enligt stadgarna mot överskottsfonden. Med beaktande av detta uppgår överskottsfonden per 31 december 2002 till -152 996 472 kr.

Koncernens överskottsmedel uppgår till -207 709 kkr (142 192).

Bolagets resultat och ställning framgår av nedanstående resultat- och balansräkning med tillhörande notanteckningar.

RESULTATRÄKNING

Kkr	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2002	2001	2002	2001
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE					
Premieinkomst	1	394 817	279 751	394 817	279 751
Kapitalavkastning, intäkter	2	338 868	312 627	338 869	315 804
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	3	220 726	16 831	220 726	16 831
Försäkringsersättningar					
Utbetalda försäkringsersättningar	4	-318 376	-310 113	-318 376	-310 113
Förändring i avsättning för oreglerade skador	21	-8 531	-10 849	-8 531	-10 849
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar					
Förändring i Livförsäkringsavsättning	20	118 160	-1 338 784	118 160	-1 338 784
Förändring i Övriga försäkringstekniska avsättningar	22	-1 466	-23 545	-1 466	-23 545
Driftskostnader	5	-4 738	-4 779	-4 738	-4 779
Kapitalavkastning, kostnader	6	-358 945	-84 138	-380 102	-84 118
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	7	-452 474	-297 839	-431 251	-297 839
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-71 959	-1 460 838	-71 892	-1 457 641
ICKE-TEKNISK REDOVISNING					
Övriga kostnader		-1 788	-483	-1 788	-477
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		-73 747	-1 461 321	-73 680	-1 458,118
Skatt på årets resultat	8	-48 961	-51 945	-48 961	-51 945
Årets resultat		-122 708	-1 513 266	-122 641	-1 510 063

BALANSRÄKNING

Kkr	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2002-12-31	2001-12-31	2002-12-31	2001-12-31
TILLGÅNGAR					
PLACERINGSTILLGÅNGAR					
Byggnader och mark	9	917 000	1 118 000	591 000	769 500
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag					
Aktier och andelar i koncernföretag	10	-	-	326 960	347 960
Andra finansiella placeringstillgångar					
Aktier och andelar	11	1 322 340	1 965 513	1 322 340	1 965 513
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	12	3 699 558	3 301 658	3 699 558	3 301 658
Lån med säkerhet i fast egendom	13	11 183	13 521	11 183	13 521
Summa placeringstillgångar		5 950 081	6 398 692	5 951 041	6 398 152
FORDRINGAR					
Fordringar avseende direktförsäkring	14	41 781	13 042	41 781	13 042
Övriga fordringar	15	11 062	105 607	10 138	104 155
Summa fordringar		52 843	118 649	51 919	117 197
ANDRA TILLGÅNGAR					
Kassa och bank		223 584	56 284	213 376	51 995
Summa andra tillgångar		223 584	56 284	213 376	51 995
FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER					
Upplupna ränte- och hyresintäkter		51 854	53 683	51 854	53 684
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		499	602	423	383
Summa förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		52 353	54 285	52 277	54 067
SUMMA TILLGÅNGAR		6 278 861	6 627 910	6 268 613	6 621 411

BALANSRÄKNING

Kkr	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2002-12-31	2001-21-31	2002-12-31	2001-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
EGET KAPITAL	16				
Fond för orealiserade vinster	17	480 627	302 421	424 627	223 921
Överskottsfond					
Säkerhetstillägg (5% av premiereserven)		277 381	282 945	277 381	282 945
Överskottsfond	18	-85 001	1 712 400	-30 356	1 786 450
Värdesäkringsfond	19	14 830	7 179	14 830	7 179
Årets resultat		-122 708	-1 513 266	-122 641	-1 510 063
Summa eget kapital		565 129	791 679	563 841	790 432
FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR					
Livförsäkringsavsättning	20	5 390 438	5 508 598	5 390 438	5 508 598
Avsättning för oreglerade skador	21	195 307	186 776	195 307	186 776
Övriga försäkringstekniska avsättningar	22	83 191	81 725	83 191	81 725
Summa försäkringstekniska avsättningar		5 668 936	5 777 099	5 668 936	5 777 099
AVSÄTTNINGAR FÖR ANDRA RISKER OCH KOSTNADER					
Avsättning för skatter	23	-	587	-	587
Summa avsättning för andra risker och kostnader		-	587	-	587
SKULDER					
Skulder avseende direkt försäkring	24	3 042	2 852	3 042	2 852
Övriga skulder	25	36 506	48 265	29 291	44 909
Summa skulder		39 548	51 117	32 333	47 761
UPPLUPNA SKULDER					
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	26	5 248	7 428	3 503	5 532
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		5 248	7 428	3 503	5 532
SUMMA EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
		6 278 861	6 627 910	6 268 613	6 621 411
Ställda panter och ansvarsförbindelser					
För egna skulder ställda panter	27	5 989 642	5 847 097	5 989 642	5 847 097
Övriga ställda panter		INGA	INGA	INGA	INGA
Ansvarsförbindelser	28	287 520	149 862	296 649	155 104
Övriga åtaganden		INGA	INGA	INGA	INGA

RESULTATANALYS

Moderbolaget	Total 2002	FTP	Sjuk- och premie- befrielse
Kkr			
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieinkomst	394 817	343 536	51 281
Kapitalavkastning intäkter	338 869	327 458	11 411
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	220 726	200 860	19 866
Försäkringsersättningar			
utbetalda försäkringsersättningar	-318 376	-296 548	-21 828
förändringar i avsättningar för oreglerade skador	-8 531		-8 531
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar			
förändring i livförsäkringsavsättningar	118 160	118 160	0
förändring i övriga försäkringstekniska avsättningar	-1 466	-1 466	0
Driftskostnader	-4 738	-2 805	-1 933
Kapitalavkastning kostnader	-380 102	-361 007	-19 095
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-431 251	-409 393	-21 858
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-71 892	-81 205	9 313
Icke-teknisk redovisning			
Avkastningsskatt	-48 961	-47 151	-1 810
Övriga kostnader	-1 788	-1 788	0
Årets resultat	-122 641	-130 144	7 503

REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen har upprättas enligt lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag (FFFS 2000:22).

Ändrade redovisningsprinciper 2002

Följande redovisningsprinciper har ändrats jämfört med föregående år.

Från och med 2002 redovisas säkerhetstillägget om 5% i försäkringsfonden under eget kapital. De 5% inför inte heller i förändring av försäkringstekniska avsättningar i resultaträkningen. Samtliga jämförelsetal har omräknats efter denna principförändring.

Från och med 2002 sker avsättning till fond för orealiserade vinster på svenska och på utländska aktier tillsammans. På motsvarande sätt sker avsättning till fond för orealiserade vinster på räntebärande värdepapper. Samtliga jämförelsetal har omräknats efter denna princip.

Koncernredovisning

Koncernredovisning har upprättats enligt förvärvsmetoden.

Redovisning och värdering av placerings-tillgångar

Placeringstillgångar redovisas till verkligt värde med undantag för aktier och andelar i koncernföretag, vilka värderas till anskaffningsvärde, efter avdrag för erforderliga nedskrivningar. För onoterade aktier och andelar anses anskaffningsvärdet, efter avdrag för erforderliga nedskrivningar, utgöra en approximation till marknadsvärdet.

Köp och försäljningar av placeringstillgångar redovisas i balansräkningen per affärsdag. Ej likvidreglerade affärer per balansdagen redovisas som fordran på respektive skuld till motparten under övriga fordringar eller övriga skulder.

Tillgångar och skulder i utländsk valuta har omräknats till balansdagens kurs.

Samtliga fastigheter har värderats av extern värderare. Med marknadsvärde avses det mest sannolika priset vid en försäljning med normal marknadsföringstid på den öppna fastighetsmarknaden. Värderingen har gjorts enligt kassaflödesmetod, vilket innebär att framtida betalningsströmmar har nuvärdesberäknats.

Värdeförändringar, såväl realiserade som orealiserade, redovisas över resultaträkningen och utgör för aktier och fastigheter skillnaden mellan anskaffningsvärdet och verkligt värde. För räntebärande instrument beräknas det orealiserade resultatet som skillnaden mellan upplupet anskaffningsvärde

och verkligt värde. Med upplupet anskaffningsvärde avses det med hjälp av den effektiva anskaffningsräntan diskonterade nuvärdet av framtida betalningar. Detta innebär att eventuella över- eller underkurser vid förvärvet periodiseras över instrumentets återstående löptid.

Orealiserade vinster på placeringstillgångar per balansdagen redovisas i fond för orealiserade vinster. Fond för orealiserade vinster består av skillnaden mellan anskaffningsvärde och verkligt värde för respektive tillgångspost. För räntebärande värdepapper menas med anskaffningsvärde det upplupna anskaffningsvärdet. Orealiserad vinst beräknas på portföljbasis för aktier och andelar respektive obligationer och andra räntebärande värdepapper. Beträffande aktier sker avsättning för den svenska portföljen och den utländska portföljen tillsammans. På motsvarande sätt sker avsättning till fond för orealiserade vinster på räntebärande värdepapper. Orealiserad vinst hänförlig till byggnader och mark beräknas på individuell basis.

Värdering av övriga tillgångsposter

Fondlikvidfordringar respektive fondlikvidskulder redovisas brutto.

Värdering av försäkringstekniska avsättningar

Inom livförsäkring motiverar de långa avtalen ett hänsynstagande till såväl avtalstidens längd som avkastningen på de tillgångar som motsvarar försäkringsförpliktelserna. Därför sker alltid en nuvärdesberäkning av reserverna. Dessa beräkningar har skett enligt vedertagna aktuariella principer, baserade på antaganden om räntenivå, dödlighet, sjukdom och driftskostnader. Under 2002 har kassan tillämpat ett högre ränteantagande än under 2001. Ränteantagandet var 3,1% efter skatt (2,6% för år 2001). Av kassan tillämpat dödlighetsantagande är benämnt M-90.

Livförsäkringsavsättningarna är kapitalvärdet av utfästa förmåner enligt ingångna avtal inklusive förväntade utbetalningskostnader minskat med kapitalvärdet av framtida premier för dessa förmåner. Den på detta sätt beräknade livförsäkringsavsättningen ökad med 5% utgör stageenligt försäkringsfonden. Detta 5% tillägg ingår i posten eget kapital i balansräkningen.

Skatt

I årets skattekostnad ingår avkastningsskatt på pensionsmedel.

NOTER

Not 1 Premieinkomst	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Tillgodoförda premier	368 933	280 075	368 933	280 075
Återbäring för fribrevsuppräknig	92 586	26 661	92 586	26 661
Premierabatt	-66 702	-26 985	-66 702	-26 985
	394 817	279 751	394 817	279 751

Premieinkomsten avser företag i Sverige.

Not 2 Kapitalavkastning, intäkter

Driftsöverskott från byggnader och mark*	33 064	43 132	21 183	30 148
Erhållna utdelningar				
Från koncernbolag	-	-	12 223	12 984
Från övriga aktier och andelar	34 738	13 411	34 738	13 411
Ränteintäkter m.m.				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	142 449	125 318	142 449	125 318
Övriga ränteintäkter	9 448	14 656	9 107	14 517
Återförda nedskrivningar				
Placeringar i koncernbolag	-	-	-	3 316
Valutakursvinst, netto	67 767	95 471	67 767	95 471
Realisationsvinst, netto				
Räntebärande värdepapper	36	20 639	36	20 639
Byggnader och mark	51 366		51 366	-
	338 868	312 627	338 869	315 804

*Driftsöverskott från byggnader och mark

Hysesintäkter	76 534	80 873	51 410	56 919
Driftskostnader	-43 470	-37 741	-30 227	-26 771
Driftsöverskott	33 064	43 132	21 183	30 148

Not 3 Orealiserade vinster på placeringstillgångar

Byggnader och mark	-	16 814	-	16 814
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	220 726	17	220 726	17
	220 726	16 831	220 726	16 831

Not 4 Utbetalda försäkringsersättningar

Utbetalda skadeersättningar	303 641	295 239	303 641	295 239
Driftskostnader för skadereglering	14 735	14 874	14 735	14 874
	318 376	310 113	318 376	310 113

Not 5 Driftskostnader

Administrationskostnader	4 738	4 779	4 738	4 779
Summa driftskostnader i försäkringsrörelsen	4 738	4 779	4 738	4 779

Skadereglering	14 735	13 506	14 735	14 874
Finansförvaltning	9 214	17 144	9 214	17 124
Fastighetsförvaltning	1 021	4 030	1 021	2 772
Summa driftskostnader	29 708	39 459	29 708	39 549

Specifikation av totala driftskostnader

Personalkostnader m.m.	10 687	9 051	10 687	9 051
Lokalkostnader m.m.	1 563	1 562	1 563	1 562
Övriga driftskostnader	18 103	29 428	18 103	29 518
Erhållna ersättningar	-645	-582	-645	-582
Summa driftskostnader	29 708	39 459	29 708	39 549

Personalkostnader

Koncern & moderbolag	2002	2001
Löner och andra ersättningar	6 859	5 949
Sociala kostnader	3 721	2 996
(varav pensionskostnader)	(1 189)*	(849)*

* Av koncernens och moderbolagets pensionskostnader avser 0 (f.å. 0) styrelse och VD.

NOTER

Not 5 Driftskostnader forts.

Löner och andra ersättningar fördelade mellan styrelse och VD samt övriga anställda.

Koncern & moderbolag	2002	2001
Styrelse och VD	475	430
Övriga anställda	6 384	5 519

Pensionsförpliktelser

Företagets pensionsförpliktelser har täckts genom försäkring i FPK.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Medelantal anställda under året	12	12	12	12
- varav kvinnor	7	7	7	7

Tillika anställning gäller från 1 september 2000 mellan FPK och FPK Konsult AB.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Revisionsarvode (ingår i övriga driftskostnader)				
<i>Ernst & Young AB</i>				
-varav revision	280	224	280	224
-övrigt	332	141	332	141
<i>Summa</i>	612	365	612	365
<i>Öhrlings PriceWaterhouse Coopers AB</i>				
-varav revision	73	84	73	84
<i>Summa</i>	73	84	73	84
Totalt arvode till revisionsbyråer	685	449	685	449

Not 6 Kapitalavkastning, kostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Kapitalförvaltningskostnader	9 280	17 144	9 214	17 124
Realisationsförlust netto				
Byggnader och mark	-	22 220	-	22 220
Aktier och andelar	349 665	44 774	349 665	44 774
Nedskrivningar				
Placeringar i koncernbolag	-	-	21 223	-
<i>Summa</i>	358 945	84 138	380 102	84 118

Not 7 Orealiserade förluster på placeringstillgångar

Byggnader och mark	37 843	-	16 620	-
Aktier och andelar	414 631	251 821	414 631	251 821
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	46 018	-	46 018
<i>Summa</i>	452 474	297 839	431 251	297 839

Not 8 Skatt på årets resultat

Avkastningsskatt	48 961	51 945	48 961	51 945
	48 961	51 945	48 961	51 945

Not 9 Byggnader och mark

	2002		2001	
	Verkligt värde	Anskaffn.-värde	Verkligt värde	Anskaffn.-värde
Koncernen				
Flerbostadshus	291 605	163 772	421 663	275 182
Kontors- och affärsfastigheter	625 395	394 053	696 337	444 523
	917 000	557 825	1 118 000	719 705
Moderbolaget				
Flerbostadshus	184 323	134 151	309 071	245 561
Kontors- och affärsfastigheter	406 677	345 945	460 429	396 415
	591 000	480 096	769 500	641 976

NOTER

Not 9 Byggander och mark forts.

Taxeringsvärden	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Flerbostadshus				
Byggnad	145 253	186 688	92 797	145 520
Mark	92 485	101 074	58 184	74 154
Kontors- och affärsfastighet				
Byggnad	307 355	276 061	180 755	175 625
Mark	192 598	163 890	150 298	130 332
	737 691	727 713	482 034	525 631

Koncernen	Verkligt värde kr/kvm uthyrbar bruksarea	Bokfört värde kr/kvm uthyrbar bruksarea	Ytvakansgrad	Direktavkastn. %
Flerbostadshus	15 022	15 022	0.0%	3.4%
Kontors- och affärsfastigheter	24 308	24 308	2.7%	3.9%
Moderbolaget				
Flerbostadshus	16 421	16 421	0.0%	2.9%
Kontors- och affärsfastigheter	30 980	30 980	2.1%	3.9%

Samtliga fastigheter ligger i Stockholm. Ingen av fastigheterna används i den egna verksamheten. Fastigheterna värderas till verkligt värde. Värdering har utförts av externt värderingsinstitut. Vid en höjning av direktavkastningskravet med två procentenheter sjunker marknadsvärdet med 25 procent.

Not 10 Aktier och andelar i koncernftg

	Org.nr.	Säte	Ägarandel	Kapitalandel	Bokfört värde 2002	Bokfört värde 2001
AB Bergasken	556062-5658	Stockholm	100%	100%	60	60
HB Ferken I	916401-4572	Stockholm	100%	100%	75,200	74,000
KB Bergasken	916504-5932	Stockholm	100%	100%	178,900	199,800
Fastighetsbolaget Älgen 13 HB	916501-7170	Stockholm	100%	100%	72,800	74,100
					326,960	347,960

Not 11 Aktier och andelar*

Koncernen och moderbolaget	2002		2001	
	Verkligt värde	Anskaffn.-värde	Verkligt värde	Anskaffn.-värde
Svenska noterade aktier	236 962	441 497	433 023	488 901
Svenska onoterade aktier	95 041	103 925	86 029	101 386
Utländska noterade aktier	844 415	1 069 652	1 324 589	1 270 868
Utländska onoterade aktier	145 922	156 392	121 872	138 853
	1 322 340	1 771 466	1 965 513	2 000 008

* Föreskriven förteckning över innehavet av aktier bifogas den årsredovisning som inlämnas till Finansinspektionen. Förteckningen kan beställas från FPK.

Not 12 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Koncernen och moderbolaget	2002		2001	
	Verkligt värde	Upplupet anskaffn.-värde	Verkligt värde	Upplupet anskaffn.-värde
Svenska staten	3 600 026	3 312 619	3 191 985	3 120 329
Svenska bostadsinstitut	20 196	20 007	40 587	40 052
Övriga svenska emittenter	79 336	71 996	69 086	67 913
	3 699 558	3 404 622	3 301 658	3 228 294
Noterade värdepapper	3 695 058	3 400 122	3 301 658	3 228 294
Återstående överkurs	72 800			
Återstående underkurs	-82 378			
Räntebindingstider	Nominellt belopp			
0-1 år	828 500			
1-2 år	143 500			
2-5 år	446 000			
5-10 år	750 300			
> 10 år	1 245 900			
Summa	3 414 200			

NOTER

Not 13 Lån med säkerhet i fast egendom

Koncernen och moderbolaget	2002		2001	
	Verkligt värde	Anskaffn.-värde	Verkligt värde	Anskaffn.-värde
Lån med säkerhet i fast egendom	11 183	11 183	13 521	13 521
	11 183	11 183	13 521	13 521

Not 14 Fordringar avseende direkt försäkring

Fordringar hos försäkringstagare	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
	41 781	13 042	41 781	13 042
	41 781	13 042	41 781	13 042

Not 15 Övriga fordringar

	2002	2001	2002	2001
Fondlikvidfordringar brutto	2 188	9 369	2 188	9 369
Fordran avseende köpeskilling fast. Barnhusväderkvarnen	-	90 500	-	90 500
Skattefordringar	2 405	-	2 405	-
Övriga fordringar	6 469	5 738	5 545	4 286
	11 062	105 607	10 138	104 155

Not 16 Eget kapital

	Fond för orealiserade vinster	Värdesäkr.- fond	Säkerhets- tillägg (5 % av premierreserven)	Överskotts- fond	Årets resultat	Totalt
Koncernen						
Ingående balans 2001-01-01 efter justering för ändrade redovisningsprinciper*	585 157	31 592	1 221 113	314 485	2 152 347	1 360 668
Säkerhetstillägg 5% inkluderat i försäkringsfond			215 570	-8 274	8 274	215 570
Effekt av byte av redovisningsprinciper 2002	-21 931			21 931		
Justerad ingående balans 2001-01-01	563 226	31 592	215 570	1 234 770	322 759	2 367 917
Disposition av föregående års resultat				322 759	-322 759	0
Nedskrivning av fond för orealiserade vinster	-260 805			260 805		0
Uttag ur värdesäkringsfond**		-24 413				-24 413
Fribrevsuppräknig***				-26 661		-26 661
Rabatt kollektiv riskförsäkring***				-15 150		-15 150
Övriga förändringar				3 252		3 252
Förändring säkerhetstillägg***			67 375	-67 375		
Årets resultat					-1 513 266	-1 513 266
Utgående balans 2001-12-31	302 421	7 179	282 945	1 712 400	-1 513 266	791 679
Disposition av föregående års resultat				-1 513 266	1 513 266	0
Avsättning till fond för orealiserade vinster	178 206			-178 206		0
Uttag ur värdesäkringsfond*		-9 134				-9 134
Insättning i värdesäkringsfond		16 785				16 785
Fribrevsuppräknig**				-92 586		-92 586
Rabatt kollektiv riskförsäkring***				-19 015		-19 015
Överföring till premierreserven						0
Övriga förändringar				108		108
Förändring säkerhetstillägg			-5 564	5 564		0
Årets resultat					-122 708	-122 708
Utgående balans 2002-12-31	480 627	14 830	277 381	-85 001	-122 708	565 129

* Tidigare år har koncernredovisning ej upprättats.

** Enligt föreningens stadgar utgör denna post pensionsförbättringar.

*** Enligt föreningens stadgar utgör dessa poster återbäring.

Moderbolaget

Utgående balans enligt fastställd årsredovisning 2000		31 592		1 201 383	354 610	1 587 585
Säkerhetstillägg 5% inkluderat i försäkringsfond			215 570	-8 274	8 274	215 570
Effekt av byte av redovisningsprinciper 2001	508 157			94 443	-39 036	563 564
Effekt av byte av redovisningsprinciper 2002	-21 931			21 931		0
Ingående balans 2001-01-01 efter justering för ändrade redovisningsprinciper	486 226	31 592	215 570	1 309 483	323 848	2 366 719
Disposition av föregående års resultat				323 848	-323 848	0
Nedskrivning av fond för orealiserade vinster	-262 305			262 305		0
Uttag ur värdesäkringsfond*		-24 413				-24 413
Fribrevsuppräknig**		-26 661				-26 661
Rabatt kollektiv riskförsäkring**				-15 150		-15 150
Förändring säkerhetstillägg				67 375	-67 375	0
Årets resultat					-1 510 063	-1 510 063
Utgående balans 2001-12-31	223 921	7 179	282 945	1 786 450	-1 510 063	790 432

NOTER

Not 16 Eget kapital forts.

	Fond för orealiserade vinster	Värdesäkr.- fond	Säkerhets- tillägg (5 % av premiereserven)	Överskotts- fond	Årets resultat	Totalt
Moderbolaget						
Disposition av föregående års resultat				-1 510 063	1 510 063	0
Avsättning till fond för orealiserade vinster	200 706			-200 706		0
Uttag ur värdesäkringsfond*		-9 134				-9 134
Insättning i värdesäkringsfond		16 785				16 785
Fribrevsuppräknin**				-92 586		-92 586
Rabatt kollektiv riskförsäkring**				-19 015		-19 015
Förändring säkerhetstillägg			-5 564	5 564		0
Årets resultat					-122 641	-122 641
Utgående balans 2002-12-31	424 627	14 830	277 381	-30 356	-122 641	563 841

* Enligt föreningens stadgar utgör denna post pensionsförbättringar.

** Enligt föreningens stadgar utgör dessa poster återbäring.

Känslighetsanalys för koncernen och moderbolaget

Påverkan på eget kapital

Effekten på eget kapital av:

minskade marknadsvärden på aktier (-10%)	-132 234
ökade marknadsräntor (+1%)	-111 741
ökade direktavkastningskrav på fastigheter (+2%)	-229 250
negativa valutakursförändringar (-10%)	-104 102

Not 17 Fond för orealiserade vinster

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Byggnader och mark	185 690	229 057	129 690	150 557
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	294 937	73 364	294 937	73 364
	480 627	302 421	424 627	223 921

Not 18 Överskottsfond

Ingående balans enligt fastställd årsredovisning 2001	-	1 221 113	-	1,201,383
Säkerhetstillägg 5% inkluderat i försäkringsfond	-	-8 274	-	-8 274
Effekt av byte av redovisningsprinciper 2001	-	-	-	94,443
Effekt av byte av redovisningsprinciper 2002	-	21 931	-	21 931
Ingående balans efter justering för ändrade redovisningsprinciper.	1 712 400	1 234 770	1 786 450	1 309 483
Disposition av föregående års resultat	-1,513,266	322 759	-1,510,063	323 848
Avsättning till fond för orealiserade vinster	-178 206	260 805	-200,706	262 305
Övriga förändringar	108	3,252		
Fribrevsuppräknin	-92,586	-26,661	-92,586	-26,661
Rabatt kollektiv riskförsäkring	-19,015	-15,150	-19,015	-15,150
Förändring säkerhetstillägg	5,564	-67 375	5 564	-67 375
Utgående balans	-85,001	1 712 400	-30,356	1 786 450

Not 19 Värdesäkringsfond

Ingående balans	7,179	31,592	7,179	31,592
Årets förändring	7,651	-24,413	7,651	-24,413
Utgående balans	14,830	7,179	14,830	7,179

Not 20 Livförsäkringsavsättning

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Ingående balans enligt fastställd årsredovisning 2001	-	4 385 384	-	4 385 384
Effekt av byte av redovisningsprinciper	-	-215 570	-	-215 570
Ingående balans efter justering för ändrade redovisningsprinciper.	5 508 598	4 169 814	5 508 598	4 169 814
Årets förändring	-118 160	1 338 784	-118 160	1 338 784
Utgående balans	5 390 438	5 508 598	5 390 438	5 508 598

NOTER

Not 21 Avsättning för oreglerade skador

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Ingående balans	186 776	175 927	186 776	175 927
Årets förändring	8 531	10 849	8 531	10 849
<i>Utgående balans</i>	195 307	186 776	195 307	186 776

Hela beloppet avser avsättningar för sjukräntor 157 176 (150 311), plus avsättning för särskild löneskatt hänförlig till dessa. Den särskilda löneskatten uppgår till 38 131 (36 465).

Not 22 Övriga försäkringstekniska avsättningar

Ingående balans	81 725	58 180	81 725	58 180
Årets förändring	1 466	23 545	1 466	23 545
Utgående balans	83 191	81 725	83 191	81 725

Beloppet avser i sin helhet kapitalvärdet av beslutade pensionstillägg kommande året.

Not 23 Avsättning för skatter

Avkastningsskatt *	-	587	-	587
	-	587	-	587

* För år 2002 överstiger preliminär inbetald avkastningsskatt skatt slutgiltig avkastningsskatt. Överskjutande belopp är redovisat under not 15 övriga fordringar.

Not 24 Skulder avseende direkt försäkring

Skulder till försäkringstagare	3 042	2 852	3 042	2 852
	3 042	2 852	3 042	2 852

Not 25 Övriga skulder

Fondlikvidskulder brutto	379	9 739	379	9 739
Fastighetsskatt	8 906	4 169	8 906	4 169
Källskatteskuld	9 050	9 510	9 050	9 510
Övrigt	18 171	24 847	10 956	21 491
	36 506	48 265	29 291	44 909

Not 26 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Upplupna löner	783	721	783	721
Upplupna sociala avgifter	355	359	355	359
Övriga interimsskulder	4 110	6 348	2 365	4 452
	5 248	7 428	3 503	5 532

Not 27 Pantar och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser

För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar	5 989 642	5 847 097	5 989 642	5 847 097
<i>varav utöver erforderlig pantsättning</i>	28 495	69 999	28 495	69 999
	5 989 642	5 847 097	5 989 642	5 847 097
Byggnader och mark	903 272	906 912	903 272	906 912
Aktier och andelar	1 081 377	1 444 275	1 081 377	1 444 275
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	4 004 993	3 495 910	4 004 993	3 495 910
	5 989 642	5 847 097	5 989 642	5 847 097

Not 28 Ansvarsförbindelser

Delägare i handelsbolag	-	-	9 129	5 242
Investeringsförpliktelser	271 186	133 528	271 186	133 528
Återköpsåtagande av IT-system	16 334	16 334	16 334	16 334
	287 520	149 862	296 649	155 104

DEFINITIONER

Direktavkastning på placeringstillgångar, i procent

Direktavkastning, dvs. driftsöverskott från byggnader och mark, utdelning på aktier och andelar samt ränteintäkter m.m., i förhållande till det genomsnittliga verkliga värdet på placeringstillgångar samt kassa och bank.

Totalavkastning, i procent

Direktavkastning jämte värdeförändringar och realisationsresultat vid försäljning av placeringstillgångar i förhållande till det genomsnittliga verkliga värdet på placeringstillgångar samt kassa och bank.

Förvaltningskostnadsprocent

Driftskostnader jämte skaderegleringskostnader, i förhållande till det genomsnittliga verkliga värdet på placeringstillgångar samt kassa och bank.

Konsolideringskapital

Eget kapital samt övervärden efter avdrag för eventuella undervärden i tillgångar.

Kollektiv konsolideringsgrad

Marknadsvärdet av försäkringsbolagets tillgångar i förhållande till åtaganden till försäkringstagarna.

Ytvakansgrad

Ytvakansgrad i en fastighet definieras som outhyrda lokaler i procent av uthyrningsbar bruksarea.

Direktavkastning på fastigheter, i procent

Driftsnetto för fastigheter ägda vid räkenskapsårets utgång i procent av dessa fastigheters verkliga värde på balansdagen. Vid beräkningen tas hänsyn till den tid som fastigheten ägts under året.

Driftsnetto

Med driftsnetto avses hyresintäkter minus driftskostnader. I driftskostnader ingår redovisade kostnader för fastighetsförvaltningen, inklusive underhåll, hyresgäst Anpassningar, tomträttsavgald och fastighetsskatt.

Duration (räntebindningstid)

Ett vägt genomsnitt av återstående löptid för räntebärande värdepapper, mätt i år.

Driftskostnader

Med driftskostnader avses såväl direkta som indirekta kostnader för anställd eller inhyrd personal, hyror samt andra verksamhetsrelaterade kostnader.

Stockholm den 8 april 2003

Lars Rosén
Ordförande

Ingolf Lundin
Vice ordförande

Anders Moberg

Carl Johan Gezelius

Annika Lundius

Ola Ramstedt

Titti Sandqvist

Ing-Marie Åhl

Rune Åström
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den 24 april 2003

Olof Cederberg
Auktoriserad revisor

Göran Abrahamsson
Auktoriserad revisor

Lena Eidmann
*Auktoriserad revisor
förordnad av Finans-
inspektionen*

Till fullmäktige i Försäkringsbranschens Pensionskassa, försäkringsförening

Org nr 802005-6142

REVISIONSBERÄTTELSE

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Försäkringsbranschens Pensionskassa, försäkringsförening för år 2002. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i försäkringsföreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot försäkringsföreningen. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med lagen om understödsföreningar, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller försäkringsföreningens stadgar. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger därmed en rättvisande bild av försäkringsföreningens och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige.

Vi tillstyrker att fullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen för försäkringsföreningen och för koncernen, och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 24 april 2003

Göran Abrahamsson
Auktoriserad revisor

Olof Cederberg
Auktoriserad revisor

Lena Eidmann
Auktoriserad revisor
Av Finansinspektionen
förordnad revisor

E-POSTADRESSER TILL FPK

VD:

rune.astrom@fpk.se

Finansiell rådgivare:

alf.guldborg@fpk.se

VD FPK Konsult AB

dan.akesson@fpk.se

Försäkringsavdelningen:

pension@fpk.se

mats.arvidsson@fpk.se

barbro.andersson@fpk.se

brittmarie.anslov@fpk.se

mats.berggren@fpk.se

inger.bang@fpk.se

riitta.ekman@fpk.se

monica.hjartstrom@fpk.se

gunilla.johansson@fpk.se

lena.kring@fpk.se

irene.lundqvist@fpk.se

kerstin.wirlee@fpk.se

Ekonomiavdelningen:

claes.hagberg@fpk.se

monika.lindgren@fpk.se

ingrid.sundin@fpk.se

IT-avdelningen:

sven.nilsson@fpk.se

johan.anderberg@fpk.se

erik.govers@fpk.se

Aktuarie

mats.arvidsson@fpk.se

Layout & form: www.dreamforce.se

Tryck: Växjö Offset, 2003

FPK – Försäkringsbranschens Pensionskassa
105 61 STOCKHOLM • Besöksadress: Kungsgatan 19
Tel: 08-508 913 00 • Fax: 08-508 913 49
E-post: info@fpk.se • www.fpk.se